

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО РЕПОРТАЖУ В КОНТЕКСТІ “НОВОГО ЖУРНАЛІЗМУ”

У статті розглянуто поняття художнього репортажу, що існує на межі між журналістикою та літературою. Застосовуючи основні прийоми “нового журналізму”, здійснено спробу проаналізувати та класифікувати вибрані зразки українських художніх репортажів, а також довести на конкретних прикладах факт існування цього жанру в українському медіадискурсі. Визначено спільні й відмінні риси “нового журналізму” в американській та українській традиції, засвідчено потенційні варіанти його еволюції в сучасному інформаційному просторі.

Ключові слова: художній репортаж, “новий журналізм”, нон-фікшн, документалізм, факт, подорожня література.

І. Вступ

Художній репортаж – це жанр, який існує на межі між літературою та журналістикою. В українському медіадискурсі цей термін набуває особливої актуальності після виходу в світ у 2013 р. антології “Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу”. У ній зібрано десять текстів, присвячених подорожам Україною та закордонним мандрівкам. Художній репортаж тісно пов’язаний із “новим журналізмом”, який виник у США в 60–70-х рр. ХХ ст. у творчості таких журналістів і літераторів, як Том Вулф, Гей Таліз, Джоан Дідіон, Майкл Герр, Норман Мейлер, Трумен Капоте та ін. Головні принципи жанру викладені в антології Тома Вулфа “The New Journalism” (1973): 1) послідовна розповідь від сцени до сцени, без довгих історичних ракурсів; 2) правдива передача діалогів; 3) ракурс третьої особи (принцип “хамелеона”), за якого автор передає сцену від імені однієї з дійових осіб; 4) деталізація статусу – прискіпливе зображення зовнішності, манери поведінки, мовлення персонажів, інтер’єру, де відбувається подія тощо. Їх ми й будемо використовувати при аналізі українських текстів.

Серед науковців, які досліджували репортаж та його різновиди, можна виділити таких: В. Здоровега, І. Прокопенко, І. Вартанов, Д. Григораш, В. Карпенко, М. Василенко, І. Михайлин, М. Кім, О. Чернікова, О. Тертичний, М. Войтек, С. Гуревич, Ж.-Д. Буше, М. Галлер та ін.

На думку української дослідниці Антоніни Іващук, “сучасний репортаж – найбільш розгорнутий та емоційний жанр серед інформаційних жанрів, що потребує одночасно, з одного боку, документальності, суворого дотримання фактів життя, з іншого – емоційності, особистого сприйняття події, уваги до подробиць, факту, явища” [3, с. 8]. Представники польської школи репортажу Марі-

уш Щигел і Войцех Тохман також акцентують увагу на важливості особистих переживань журналіста: “сьогодні репортаж не може бути лише простим звітом. Він має бути зануреним в особисті емоції та рефлексії автора” [10]. І продовжують: “Весь секрет справжнього вартісного репортажу полягає у тому, що репортер не є диктофоном. Репортер збирає факти, зберігає кольори, враження, смаки, запахи, але перш за все емоції: людський страх, неспокій, жаль, лють, огиду” [10]. Ці та інші особливості першочергово звертають на себе увагу в текстах американських “новожурналістів”, зібраних в антології “The New Journalism”.

Поєднання документальності як невід’ємної риси будь-якого репортажу, з одного боку, та суб’єктивності (“Немає об’єктивного репортажу. Репортаж мусить бути суб’єктивним” [10]), метафоричності, емоційності, з іншого, і витворюють художній репортаж. Український літературознавець і критик Антон Санченко пропонує виокремити неодмінну складову художньої репортажистики – “подію, бажано резонансну, іноді трагічну, іноді кумедну, але з широким медійним розголосом. І її несподівані відлуння надалі” [8]. Ще одна риса, яку повинна мати хороша репортажистика, – “опис певних проблем, а не саме лише намотування миль на кардан” [8]. Тобто, в основі художнього репортажу, з усім його балансуванням на межі між літературою і журналістикою, залишається факт, інформація, подія.

“Король репортажу” Ришард Капусцінський таку ситуацію характеризує як “розширення визначення факту” [5, с. 70]. У традиційному журналістському розумінні факт – “точне повідомлення про конкретну подію, найчастіше політичного чи економічного характеру” [5, с. 70]. Натомість Капусцінського, як і його колег “новожурналістів”, цікавить “природа, клімат, настрої, атмосфера й безліч речей, що традиційно обіймає суто літературний опис” [5, с. 70]. Судячи з окресле-

ного вище, автор детермінує свій стиль як reportage (з франц.) або non-fiction writing = creative non-fiction = travel literature = new journalism (з англ.) – “описування справжніх подій та людей за допомогою виражальних форм, майстерності, досвіду художньої літератури – як її називаємо ми, або, як вони: фікційної” [5, с. 70]. За стилем Капусцінського закріпилося й інше визначення – “література пішки” – те саме, що й подорожня література. В українській художній репортажистиці остання стає особливо популярною, починаючи з 2000-х рр.

Німецький дослідник Міхаель Галлер пропонує філософське тлумачення ролі репортажу. “Його виразність полягає не у відкритті фактів, а в розкритті сенсу життя (так званого підтексту) через свою мову, що розкриває незвичне. Він неодмінно хоче бути літературним, але аж ніяк не поетичним. Він стоїть та падає з автентичністю матеріалу та правдивістю репортера” [2, с. 122]. Власне мова в художніх репортажах, про яку згадує дослідник, відіграє ключову роль. З її допомогою читач має змогу ближче пізнати героїв тексту, що забезпечується автентичністю діалогів та експериментами з формою – коли, до прикладу, репортаж перенасичений прямою мовою, великі частини інтерв’ю передаються без змін тощо. Усі ці чинники визначають жанрову природу художнього репортажу, що і стане дослідницьким матеріалом для нашої статті.

II. Постановка завдання

Мета статті – проаналізувати та класифікувати вибрані зразки українських художніх репортажів, користуючись основними прийомами “нового журналізму”, запропонованими його засновником, американським журналістом Томом Вулфом. Головне завдання дослідження – довести на конкретних прикладах (аналізуючи художні репортажі) факт існування “нового журналізму” в українському медіапросторі та засвідчити потенційні варіанти його еволюції. Використовуючи історичний і компаративний методи, а також типологічний аналіз, плануємо прослідкувати спільні й відмінні риси “нового журналізму” в американській та українській традиції.

III. Результати

У 2013 р. за підсумками всеукраїнського конкурсу художніх репортажів “Самовидець” київське видавництво “Темпора” опублікувало антологію десяти кращих текстів “Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу”, написаних у цьому жанрі. Серед авторів збірки – як відомі журналісти, так і початківці – Ірина Набитович, Олег Криштопа, Дмитро Губенко, Олександр Гаврош, Олег Коцарев, Катерина Цибенко, Наталя Гуменюк та ін. Як зазначає у вступному слові упорядник книжки Лесь Белей, “жанр художнього репортажу тільки зароджується

в Україні...але початок є” [11, с. 4]. Не всі з відібраних текстів достеменно відповідають вимогам жанру, деякі можна швидше зарахувати до художньої літератури, ніж художньої репортажистики (О. Гаврош “Стрий і старий”, Є. Манженко “Неповна і упереджена історія Екзампейщини”), але навіть у них частково присутні ознаки “нового журналізму”.

Так, перший текст за своїми ознаками швидше схожий на повість, ніж репортаж. Від останнього, щоправда, де-не-де зустрічаються документальні свідчення різних людей, але вони передані не у формі прямої мови, що властиво художньому репортажеві, а переказу (як в літературі). Другий має більше ознак “нового журналізму”. Незважаючи на суттєво розгалужену сюжетну лінію, що властиве скоріше роману, аніж художньому репортажеві, у тексті відчутна присутність автора, своєрідний автобіографізм. Щодо останнього, то розглядаємо цю рису як одну з основних у “новому журналізмі”, на що зауважує Том Вулф: “Багато нових журналістів намагалися використовувати прийоми автобіографічного письма – мовляв, я там був і розповім вам, як це на мене подіяло. Здавалося, так можна вирішити багато суто технічних проблем. Нову журналістику у зв’язку з цим навіть називали “суб’єктивною” журналістикою” [1, с. 35]. Ця особливість притаманна всім досліджуваним нами українським художнім репортажам.

Інша риса, притаманна репортажеві “Неповна і упереджена історія Екзампейщини”, – експеримент із оповіддю, загравання автора з читачем: “Пропоную вам невеличку мандрівку Кіровоградщиною. Сідайте поруч з вусатим чолов’ягою і порослям, я проведу для вас екскурсію і познайомлю зі своїми приятелями і сусідами” [7, с. 86]. Окремо слід сказати про мову персонажів, яка передається в оригіналі, без літературного редагування: “ВВ, ви луччі! Сахно, давай! Олежа, виходь, порви нас! Покажи всім, хто тут главний! Ти пацан, уважаю!” [7, с. 93]. “Правильно, Олежа, главне – це брукі!” [с. 94], “А мой папа умеєт собіраць змея” [7, с. 96] тощо.

У репортажі К. Цибенко “Як кияни на Подолі республіку творили” виявляємо такі ознаки “нового журналізму”:

1) свідчення очевидців, які подаються у формі прямої мови: “Виконується держзамовлення на бидлізацію суспільства. Нам нав’язують прості інстинкти – купити, поїсти, поспати. Ніякої культури”, – коментує цю ситуацію Тімур Ібраїмов, актор і фотограф, який стурбований долею Гостинного двору і бореться за його збереження” [9, с. 152];

2) різні шрифти, які авторка вживає для підкреслення певної думки: “Швидко ж вони, тільки вчора з подачі Попова кийЗрада дозволіла...” [9, с. 152];

3) К. Цибенко використовує пряму мову, “голоси”, які один за одним змінюються в тексті. Текст побудований у формі діалогів;

4) у репортажі присутні детальні описи героїв та інтер'єру, де відбувається подія: “Дмитро має 36 років, батько двох дітей. З-під “пацанського кепарика” вибивається темне кучеряве волосся. Специфічний погляд блакитних очей видає в ньому нестандартну людину” [9, с. 156]; “говорить Анна Хвиль, представниця “Право на місто”, аспірантка кафедри культурології Могилянки. Тендітна, мініатюрна, її здивування виглядає природним” [9, с. 158]; “Тендітна худенька дівчина знизує плечима, не розуміючи сенсу впровадження ініціативи. Вона перекладачка з польської мови, в Гостинну республіку потрапила, як багато інших, з цікавості” [9, с. 181];

5) водночас у тексті багато фактажу: “Станом на середину грудня їх кількість (заходів – авт.) перевищила 350” [9, с. 179] тощо.

Більшість із цих прийомів використовує у своєму художньому репортажі “Санітарна зона” й інший український журналіст Денис Казанський. Текст присвячений подорожі автора до міста Єнакієве. Тут особливо відчутні “голоси” героїв: “Бачили б ви, що в нас взимку коїться! Усе чорне. Зараз бруд не так видно, а як свіжий сніг випадає, за кілька годин вже все сіре. Така пилюка! – Мешканка однієї з центральних вулиць вступає в діалог зі мною, але не може втриматися від скарг” [4, с. 237] та звуконаслідування: “Столи-и-ця” [4, с. 238].

Присутність автора на місці події підкреслюється різноманітними деталізованими описами: “Гуляючи околицями заводу, я заглядаю у двори, вишукую пенсіонерів на лавочках, заговорюю з усіма, хто готовий зі мною спілкуватися” [4, с. 243]; “Від Партизанської вулиці до будівлі Єнакіївської міськради близько семи хвилин пішки, але здається, ніби опинився у якомусь забутому місці. Людей навколо не видно, але мені дуже хочеться знайти кого-небудь з решти мешканців саме тут, де все навколо вимерло” [4, с. 247]; “Двір баби завалений мотлохом, який більше вже ніколи не знадобиться. Нефарбований паркан абияк збитий зі старих дощок, замість хвіртки – дерев'яні внутрішньокімнатні двері, вочевидь позичені з чийогось покинутого житла... Господиня не поспішає пускати мене у двір, а сама виходить за хвіртку-двері. Лузає сѣмки” [4, с. 248]; “розпалюється дядько у чорній кепці, хижо дивлячись на мій бутерброд” [4, с. 254].

Мовлення героїв часто передається іншим шрифтом: “Сами видите, как у нас тут... Все поразваливалось, так и живем. Вода еле-еле, а жаловаться бесполезно...” [4, с. 249]. У репортажі знаходимо чимало прикладів фактажу: “Згідно з офіційною статистикою, у 2006 р. сумарні викиди ЄМЗ ста-

новили 29 913 тис. т, а в 2010 р. вони сягнули вже 38 730 тис. т” [4, с. 247]; “Заводу дозволили викиди діоксидної сірки, що перевищують дозволені норми в 4,27 разу, суспендованих твердих частинок – у 85, 45 разу, оксиду вуглецю – у 125,5 разу” [4, с. 254]; “За 20 років, з 1992 по 2012-й, населення міста скоротилося майже на 30%” [4, с. 256] тощо.

На фактажі заснований й інший репортаж, який став переможцем всеукраїнського конкурсу “Самовидець”, “Україна: Масштаб 1:1” Олега Криштопи, та побачив світ у вигляді окремої книжки. Автор зі своїм оператором вирушає в подорож, маючи на меті створити “нечіткий портрет України замолоду” [6, с. 6]. Усе побачене й почуте журналіст зображує з прискіпливою точністю: інтер'єри, героїв, діалоги.

До прикладу, Олег Криштопа описує шлях з Києва на Донецьк. У цій розповіді він зосереджується на дрібних деталях: де краще поїсти, яким шляхом їхати, де найгірша дорога, який краєвид відкривається з вікна тощо. Журналіст змальовує містечка й села, що зустрічаються дорогою – Полтаву, Кобеляки, Решетилівку, Павлоград, Сніжне, Шахтарськ тощо. У фокусі Криштопи – особливості певної території (вулиці, будинки, терикони), місцеві жителі, їхні звички й спосіб заробітку, історії, пов'язані з тією чи іншою локацією, навіть рослинність, яка там переважає. Автор постійно підкреслює, що був очевидцем подій: “ми поїхали, ми побачили”.

Також розповідь ведеться про окремі поїздки до інших міст – Кіровограда, Полтави, Чорнобиля, Чигирини, Почаєва, Дніпропетровська, Криму, Севастополя та сусідньої Білорусі.

Олег Криштопа постійно розповідає історії героїв своїх сюжетів, які він знімав для телебачення. Останні говорять своїми “голосами”, без літературного редагування, часто змінюючи один одного (інтерв'ю представлене у формі репортажу). Для отримання достовірних фактів автор, як і його колеги новожурналісти, проводить багато часу з персонажами своїх текстів, він буквально їсть і п'є з ними.

У репортажі “Україна: Масштаб 1:1” звертає на себе увагу й мова героїв: “Уїдемо звідси, – казав хлопець на “Яві” своїй дівчині. – Он у мене є конь, залізний конь. Я твій принц, білий принц на красному коні. Поїхали, щас на край світу” [6, с. 20]; “Ну, ребята, ну давайте жить дружно. Тут безработіца. Ми создайом новие рабочие места” [6, с. 27]; “Вода, а вогень, то є всьо. Від неї сі не сховаєш ніде” [6, с. 122]; “Ваша жизнь таво не стоїт! За каких-то 100–200 гривен ви умрете” [6, с. 235]; “Люді с зельоними глазами – ані нещирі, па-вашему, хітриє і злиє” [6, с. 303] тощо. Ці та інші приклади використання су-

ржику, сленгу, діалектизмів допомагають авторові створити оригінальні образи своїх героїв, а читачам краще усвідомити атмосферу того чи іншого населеного пункту.

У тексті багато історичних екскурсів і довідкової інформації – про першу ТЕС на Донеччині, район Куренівка, Шацькі озера, Івано-Франківськ, історію Георгіївської стрічки, Кирилівську церкву та ін. Тут присутні чимало порівнянь з Радянським Союзом (як було тоді, що залишилося з того часу дотепер). У якості додаткового джерела інформації репортаж насичено також статтями з Вікіпедії. За допомогою різних шрифтів Олег Криштопа підкреслює певні фрази, які доповнюють образи персонажів репортажу: *“Камеру уберіть! Убери камеру! Нельзя снимать!”* [6, с. 211]; *“Кто здесь хотел борщ с мясом?”* [6, с. 229] тощо.

Ще один із прийомів Тома Вулфа, який український журналіст використовує у своєму репортажі, – деталізація статусу: “До її кімнати ще збереглися двері. Є навіть стеля. Скла у вікні вже нема – лише поліетилен. У кімнаті ліжка, стіл, шафа. У шафі дві старі сукенки і халат. Светр і якась куфайка. Гумові чоботи, мешти і пантофлі. На столі – банка, кип’ятильник і понадкушований буханець хліба” [6, с. 37]; “Геолог ходив у куфайці, курив дешеві сигарети, а вечорами пив горілку, щоб зігрітися. Заробляв він 200 чи 250 доларів” [6, с. 65]; “Чорнобиль нічим не відрізнявся від будь-якого дрібного районного центру. Кілька багатоповерхівок, бар, крамничка. Якісь групи людей на вулицях, зрідка навіть проїжджали авто. Прилавки у крамницях були напівпорожні, складалося враження, що ти потрапив у 80-ті роки, час дефіциту” [6, с. 76]; “Чоловіка звати Микола. Йому 48 років, але виглядає він на всі 60, а може й більше. Його дружина – ще старше” [6, с. 89]; “Навпроти сидить низький жилавий чоловік зі смаглявим лицем, у нього окуляри з товстезним склом, в правій руці горілка, у лівій пиво” [6, с. 358] та ін.

IV. Висновки

Усі виокремлені особливості досліджуваних художніх репортажів дають змогу зробити такі висновки:

1) В українській журналістиці жанр художнього репортажу тільки починає розвиватися. Через свої значні об’єми подібні тексти здебільшого виходять окремими книжками, як-от: О. Криштопа “Україна: Машштаб 1:1”, “Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу”, О. Забужко “Let my reople go: 15 текстів про українську революцію”, М. Матіос “Вирвані сторінки з автобіографії” та ін., хоча зразки художнього репортажу зустрічаємо і на шпальтах таких видань, як “Газета по-українськи”, “Країна”, “MANDRY”, “Український тиждень”, “Українська правда. Життя” тощо. Здебільшого платформою для існування подібних текстів є Інтернет-ЗМІ та

блогосфера. У американській традиції кращі зразки художнього репортажу (“нового журналізму”) представлені аналогічно у формі окремих книг, а також у журналах The New Yorker, Esquire, Vanity Fair, The New York Times і The Wall Street Journal.

2) У запропонованих текстах виокремлено й досліджено основні прийоми “нового журналізму” (“Dramatic Scene”, “Recording Dialogue in Full”, “Point of View”, “Status of Details”), існування яких підтверджує належність проаналізованих репортажів до жанру художньої репортажистики.

3) Основну увагу акцентовано на тяжінні деяких українських художніх репортажів до літератури, а не журналістики (Манженко Є. Неповна і упереджена історія Екзампейщини, О. Гаврош “Стрий і старий”) та відсутності достатньо чітких критеріїв жанру в українських медіа. Ситуація, що склалася, відкриває перспективи для майбутніх наукових розвідок.

4) Більшості українських текстів (як і американських) притаманний автобіографізм, суб’єктивізм, документалізм, використання різних шрифтів та різноманітні експерименти з нарацією. В обох випадках важливе значення має також діалог і мова персонажів, яка передається без змін.

5) Важливою спільною рисою, яка об’єднує всі художні репортажі, є фактаж. Автори в той чи інший спосіб підкреслюють свою присутність на місці подій, а також детально відтворюють атмосферу, кольори, запахи, звуки, інтер’єр. Ця властивість є однією з ключових у характеристиці жанру й дає змогу кожен із досліджуваних текстів зараховувати саме до “нового журналізму”, а не літератури.

Незважаючи на зростання інтересу українських журналістознавців до цього жанру, вичерпний огляд проблеми залишається відкритим. Тому жанр художнього репортажу в українському медіадискурсі потребує докладніших наукових досліджень.

Список використаної літератури

1. Вулф Т. Новая журналистика и Антология новой журналистики / Том Вулф ; под ред. Т. Вулфа, Э.У. Джонсона ; [пер. с англ. Д. Благова, Ю. Балаяна]. – СПб. : Амфора. ТИД Амфора, 2008. – 574 с. – (Серия “Амфора 21”).
2. Галлер М. Репортаж : навч. посіб. / М. Галлер ; пер. з нім. В. Климченко, В. Олійник ; за заг. ред. В.Ф. Іванова. – К. : Академія Української Преси : Центр Вільної Преси, 2011. – 348 с.
3. Іващук А. Варіативність та взаємоперехід інформаційних жанрів у сучасній українській пресі : автореф. дис. ... канд. наук : спец. 27.00.04 “Теорія та історія журналістики” / Антоніна Іващук. – К., 2009. – 17 с.
4. Казанський Д. Санітарна зона / Денис Казанський // Veni, Vidi, Scripsi: Світ у ма-

- сштабі українського репортажу. – К. : Темпора, 2013. – С. 237–257.
5. Капусцінський Р. Автопортрет репортера / Ришард Капусцінський. – К. : Темпора, 2011. – 134 с.
  6. Криштопа О. Україна: Масштаб 1:1 / Олег Криштопа. – К. : Темпора, 2013. – 376 с.
  7. Манженко Є. Неповна і упереджена історія Екзампейщини / Євген Манженко // Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу. – К. : Темпора, 2013. – С. 85–120.
  8. Санченко А. Світ під мікроскопом [Електронний ресурс] / Антон Санченко. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Culture/76500/PrintView>.
  9. Цибенко К. Як кияни на Подолі республіку творили / Катерина Цибенко // Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу. – К. : Темпора, 2013. – С. 151–192.
  10. Щигел М. Репортаж – розповідь про те, що відбулося насправді [Електронний ресурс] / Маріуш Щигел, Войцех Тохман. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/4200>.
  11. Veni, Vidi, Scripsi: Світ у масштабі українського репортажу. – К. : Темпора, 2013. – 350 с.

Стаття надійшла до редакції 30.04.2014.

Шутяк Л.М. Особенности украинского художественного репортажа в контексте “нового журнализма”

В статье рассмотрено понятие художественного репортажа, располагающегося на границе между журналистикой и литературой. С помощью основных приемов “нового журнализма” предпринята попытка проанализировать и классифицировать выбранные образцы украинских художественных репортажей, а также доказать на конкретных примерах факт существования этого жанра в украинской медиадискурсе. Определены общие и отличительные черты “нового журнализма” в американской и украинской традиции, засвидетельствованы потенциальные варианты его эволюции в современном информационном пространстве.

Ключевые слова: художественный репортаж, новый журнализм, нон-фикшн, документализм, факт, путевые заметки.

Shutiak L. The features of Ukrainian artistic reportage in the context of new journalism

The article discusses the concept of artistic reportage, which is located between journalism and literature. Applying the basic techniques of new journalism is made an attempt to analyze and classify the samples of selected Ukrainian artistic reportage as well as to prove the existence of this genre in the Ukrainian media discourse. The article defines common and distinctive features of the new journalism in American and Ukrainian traditions and witnesses its potential options of evolution in contemporary media space.

*New Journalism was a style of 1960s and 1970s news writing and journalism which used literary techniques deemed unconventional at the time. The term was codified by Tom Wolfe in a 1973 collection of journalism articles he published as *The New Journalism*, which included works by himself, Gay Talese, Norman Mailer, Hunter S. Thompson, Truman Capote, Joan Didion and others. Articles in the New Journalism style tended to be found in magazines such as *The Atlantic Monthly*, *Harper's*, *Esquire*, *The New Yorker*, *Rolling Stone* and others.*

The genre of artistic reportage in Ukrainian journalism is just beginning to evolve. Because of their largeness these texts are mostly published as separate books, but there are also many samples of the genre in Ukrainian newspapers and magazines: “Ukrainian Week”, “Gazeta po Ukrainsky”, “Kraina”, “MANDRY” and others. In recent years the best platform for the existence of the artistic reportage in Ukraine is an online media and blogosphere.

The basic techniques of new journalism (“Dramatic Scene”, “Recording Dialogue in Full”, “Point of View”, “Status of Details”) were singled out and investigated in the Ukrainian texts. Their existence confirms the identity of the analyzed reports to the genre of new journalism.

Key words: artistic reportage, new journalism, non-fiction, documentalism, fact, travel literature.